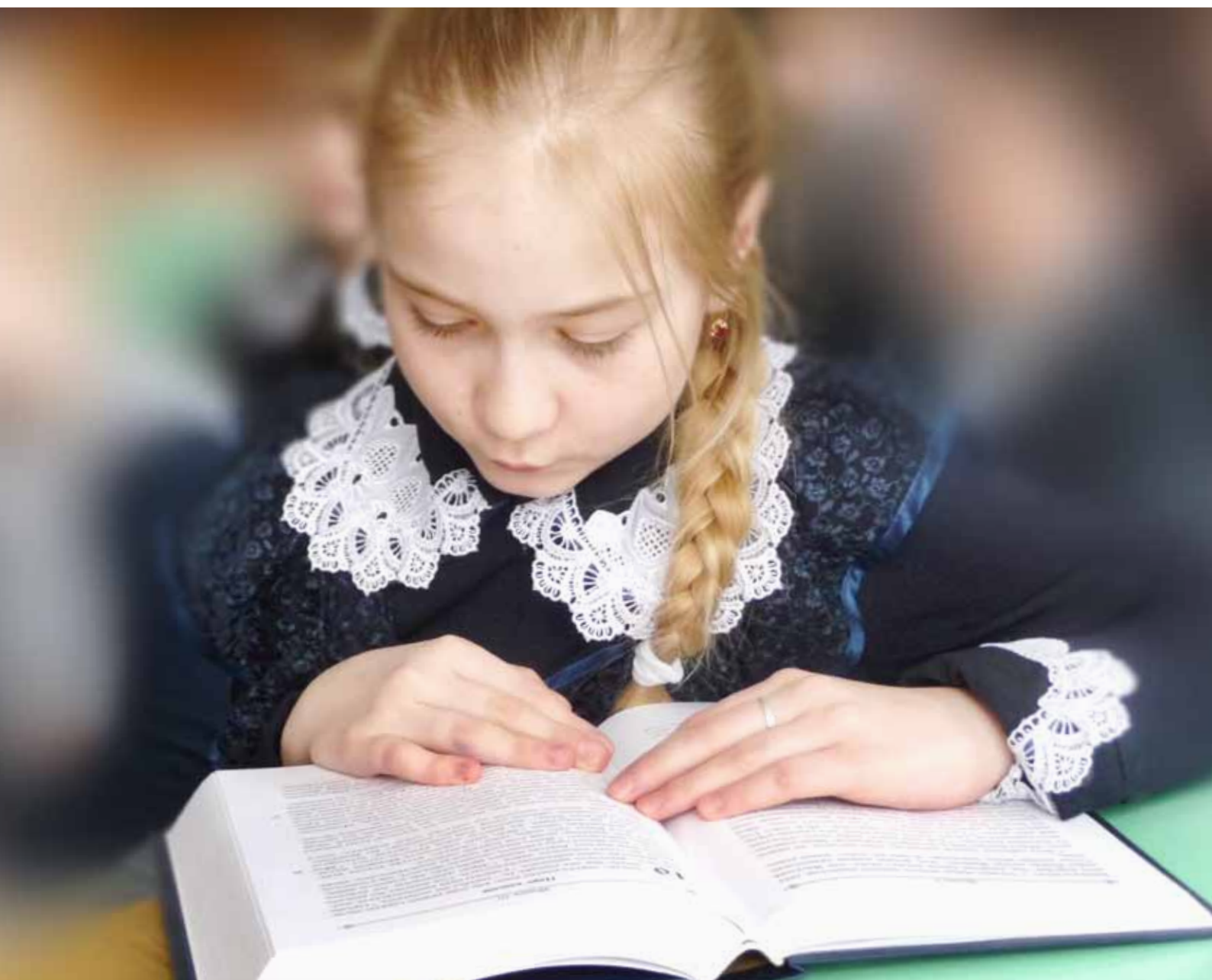

RAAMATUNKÄÄNNÖSINSTITUUTTI

Suomensukuisten Sana

Vuosijulkaisu 2019

- ◆ Iloa omasta kielestä s. 7
- ◆ Sanat rukoukselle s. 12

Suomensukuisten Sana 2019 Vuosijulkaisu

Sisältö	Sivu
Perusta joka pysyy	1
Maria Popova – mokšalaisia elämäntuntoja	2
Psalmeja vienankarjalaksi	3
Mies joka haluaa kansansa tuntevan Jumalan	4
Marinkielisen Uuden testamentin puhe- linsovellus – vastaus nykyajan digihaas- teeseen	6
Iloa omasta kielestä	7
Sydämen kielellä	8
Raamatunkääntäjän mietteitä Joonan kirjan äärellä	9
Psalmeja käännetään hantiksi	10
Uutta oppimassa	11
Sanat rukoukselle	12
Äidinkielen päivä	13
"Kuinka emme kiittäisi Herraa, joka on lahjoittanut meille Raamatun omalla kielellämme!"	14
Tervehdys vuorimareilta	15
Raamatunkäännöstyötä Venäjän vähemmistökielille jo yli 45 vuotta	16

Suomensukuisten Sana 2019

Raamatunkäännösinstituutin
vuosijulkaisu 2019

Kansi: Ersäläistetty Tavlan kylän
koulusta. Kuva: R. Pyykkö/RKI

Taitto: Pertti Haavisto
Painopaikka: Skyprint Oy, Leväsjoki
Toimituskunta: Anita Laakso,
Helena Pitkäaho, Anne Boström

Raamatunkäännösinstituutti ry
PL 272
00531 Helsinki

Puh. 09-7744 350
info.fin@ibt.net, www.rki.fi

Y-tunnus: 0829514-9

Pankkiyhteys:
FI77 2065 1800 0179 11

Rahankeräyslupa no:
RA/2017/839
Keräysaika: 1.1.2018–31.12.2022
Venäjän alueen suomalais-ugrialaisten
kielten raamatunkäännöstyöhön

Karjalaistetty Kotkatjärveltä. Kuva: M. Kaatrasalo/RKI

Raamatunkäännöstyön kohteena olevat suomensukuiset kansat Venäjällä

Perusta joka pysyy

Anita Laakso
Toiminnanjohtaja

Tietokoneeni näyttöruudulla on avauskuva globaalista raamatunkäännöstilanteesta. Kuva miellyttää minua niin, että vaikka sen tiedot ovat parin vuoden takaa, en ole vaihtanut sitä toiseen. Siinä kerrotaan maailmassa olevan yli 7 000 kieltä, joista 670:lle on käännetty koko Raamattu. Viime vuoden lopussa Yhtyneet Raamattuseurat tarkensivat kielten lukumääräksi 7 350, ja niistä Raamattu on käännetty 692 kielelle. Tässä luvussa on mukana myös vuonna 2013 julkaistu ensimmäinen udmurtinkielinen Raamattu.

Raamattu on ollut ja on edelleen kaikkein käännettyin kirja maailmassa. Tämä kirja on muuttanut maailmaa ja muuttaa yhä siellä, missä sen sanoma otetaan todesta ja sitä noudatetaan. Nyt Raamatun kääntäminen tuntuu ajan-kohtaisemmalta kuin koskaan aikaisemmin, sillä tiedon tulva vaikuttaa ihmisten elämään niin, että monet peruspilarit ja arvot ovat alkaneet horjua.

Raamatun elämän perustaksi etsivät myös kielisukulaistemme itänaapurissa. Siitä kertoo heidän syvä tarpeensa saada Jumalan Sanaa omalla kielellään. Usein

kuulemme saman, mitä vuorimariopettajat sanoivat koottaessa lukijapalautetta Uuden testamentin käännöksestä: ”Nämä tekstit on saatava kansan käsiin. Eihän ihmisellä ilman Jumalan Sanaa ole mitään, mille elämänsä rakentaa!”

Tukholman Raamatunkäännösinstituutin perustamisesta tuli viime marraskuussa kuluneeksi 45 vuotta. Olen kiitollinen siitä, että pieni ja verraten nuori järjestömme on saanut liittyä raamatunkääntäjien riveihin viemään Jumalan Sanaa kansojen keskuuteen. Instituutin Helsingin osasto on 35-vuotisen toimintansa aikana saanut edistää suomensukuisten kielten käännöshankkeita. Järjestömme merkkipuoden johdosta lähettämässään tervehdyksessä mokšamordvalainen Olga Kugappi kirjoittaa, mitä Sana merkitsee hänen omalle kansalleen: ”Raamattu avaa meille sen, mikä on kaikkein tärkeintä elämässä – pelastuksen Jeesuksessa Kristuksessa.”

Jumalan Sana on perusta, joka pysyy.

Maria Popova – mokšalaisia elämäntuntoja

■ Teksti: Riitta Pyykön tekemän haastattelun pohjalta
Anita Laakso
Kuva: R. Pyykkö/RKI

”Olen syntynyt mokšalaisessa Vasiljevkan kylässä Mordvanmaalla. Kylässämme ja meillä kotona puhuttiin mokšaa. Vanhempani toimivat koulussa opettajina. He olivat ortodokseja, ja lapsesta pitäen minäkin opin käymään kirkossa. Joka aamu ennen kouluun lähtöä ja työpäivän alkua äiti rukoili.

Päätettyäni koulun 1960-luvulla jatkoin opintoja Moskovassa. Opiskelu tuotti alkuun vaikeuksia, koska en vielä silloin osannut kunnolla venäjää. Minulle naurettiinkin. Venäjän kuitenkin opin niin hyvin, että myöhemmin pystyin jopa auttamaan muita opinnoissa. Valmistuin opettajaksi ja sain työpaikan Ukrainasta. Siellä menin naimisiin ukrainalaisen miehen kanssa, ja saimme pojan.”

Eikö sinun kielelläsi ole Raamattua?

”Ukrainassa ystävät ja tuttavat tiesivät, että olen mokšalainen ja puhun mokšaa. Puhuin sitä myös pojalleni. Kerran minulta kysyttiin, onko kielelläni Isä meidän -rukousta ja Raamattua. Jostain olin kuullut, että vain harvoilla maailman kansoista ei ole äidinkielistä Raamattua, ja tuntui pahalta, kun piti tunnustaa

kuuluvansa niihin, joilla Raamattua ei ollut. Koin tämän vuoksi alemmuutta ja tunsin olevani toisen luokan kansalainen.

Tilanne muuttui, kun sisareni lähetti minulle Mordvasta mokšankielisen Lastenraamatun.

Olin suunnitellani ilosta: Nyt minulla oli omalla kielellä kirja, jossa oli kertomuksia Raamattusta ja myös Isä meidän -rukous! Kirja oli minulle ilon ja ylpeyden aihe, ja aloin levittää tietoa siitä muille mokšalaisille. Luin Lastenraamatun pojalleni ja näytin hänelle siitä kuvia.

Avioeroni jälkeen muutin poi-

Mokšankielinen Lastenraamattu

kani kanssa vuonna 2002 Mordvaan, ja siellä ihmeteltiin, kuinka hyvin hän osaa mokšaa, vaikka on asunut Ukrainassa.

Mordvassa aloin käydä Saranskin luterilaisessa mokšalais-ersäläisessä seurakunnassa. Uuden testamentin ilmestyminen mokšaksi oli minulle ihmeellinen asia. En ollut ajatellut, että sellainen voisi olla mahdollista. Vaikka osaan venäjää mielestäni täydellisesti, Raamattu jää sillä kielellä minulle jotenkin

ulkokohtaiseksi. Äidinkielellä Jumalan sana avautuu eri tavalla, se menee sydämeen ja omaantuntoon. Nyt luen joka ilta mokšaksi Uutta testamenttia kaksi lukua. Odotan kovasti Psalmeja ja muita Vanhan testamentin kirjoja.”

Maria Popova (synt. 1949) on mokšalainen opettaja, runoilija, kirjailija ja lauluntekijä. Hän kirjoittaa sekä mokšaksi että venäjäksi. Hänen mokšalaisista lauluistaan on julkaistu CD-levy.

Julkaistu

- Lastenraamattu (1999)
- Uusi testamentti (2016)

Ajankohtaista

- 1. ja 2. Mooseksen kirjan julkaisu
- Psalmien kääntäminen

**Mokšan
kannatusviite 3104**

1 לְמִנְצָחַ בְּנִינֹת מְזֻמֹּר לְדָוִד:
2 בְּקִרְאִי עֲנִי אֱלֹהֵי צְדָקָי בְּצֹר הִרְחַבְתָּ לִּי חֲנֹנִי וְשָׁמַעַתָּ
3 בְּנִי אִישׁ עֲדֻמָּה כְּבוֹדִי לְכֻלָּמָה תִּאְהָבוּן רִיק תִּבְקָשׁוּ כִּזְבֹּ
4 וְדַעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חֲסִיד לֹא יְהוָה יִשְׁמַע בְּקִרְאֵי אֱלֹהִים
5 רָגֹז וְאֶל־תִּחַטָּא אִמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם עַל־מִשְׁפַּכְכֶּם וְלֹא־מִן הַ
6 זְכוּי וְכִחֲצֹדֵק וּבִשְׁחוֹ אֶל־יְהוָה:
7 רַבִּים מִלִּמְדֵי מִדְּבָרָיו מִן הַדְּבָרִים

**PSALMEJA
VIENANKARJALAKSI**

■ Teksti: Anita Laakso

Psalmien kirja kuuluu luetuimpiin ja rakastetuimpiin raamatunkirjoihin. Sillä on erittäin tärkeä paikka itänaapurimme uskovien elämässä, sillä Venäjällä ortodoksikristityt lukevat psalmeja aamuin ja illoin. Ortodoksisessa jumalanpalveluksessa psalmeilla on keskeinen osa: ennen jokaisen palveluksen alkua niistä luetaan yksi katisma eli yksi kahdeskymmenesosa kaikista psalmeista. Tämän lisäksi psalmeja luetaan rukousten ja ehtoollisen yhteydessä. Jumalanpalveluksen rukoukset ja kirkkoveisu perustuvat paljolti psalmeihin. Joka aamupalveluksen alussa luetaan kuuden psalmin ryhmä, niin kutsutut heksapsalmit.

Koska Psalmien kirja on ortodoksikirkon vaikutusalueella tärkeä teksti, RKI:n käännöshankkeissa psalmeja on kohdealueen uskovien toiveen mukaisesti ryhdytty kääntämään Uuden testamentin julkaisun jälkeen. Näin tehtiin myös aunuksenkarjalan ja vepsän käännöshankkeissa – aunuksenkarjalaiset saivat psalmit vuonna 2006 ja vepsäläiset 2012.

Arkuutta Sanan edessä

Uusi testamentti vienankarjalaksi julkaistiin vuonna 2011,

ja nyt sen kääntäjä, **Raisa Remšujeva**, on aloittanut psalmikoosteen kääntämisen. Mutta miksi koosteen – miksi ei koko Psalmien kirjan? ”Tuntuu siltä, että on hyvä aloittaa pienin askelin. Jumalan sanan kääntäminen on vakava asia, ja erityisesti koen sen psalmien äärellä: ne ovat Jumalan puhetta runomuodossa. Koen arkuutta – onko minusta tähän tehtävään?” Raisa pohtii. ”Minulla on nyt työn alla heksapsalmien 3, 38, 63, 88, 103, ja 143 kääntäminen. Ja lisäksi psalmi 91. Tämä on alku. Jos Jumala siunaa työn, voi kääntämistä jatkaa.”

Julkaistu

- Uusi testamentti + äänikirja (2011)
- Raamatun kertomuksia -kirja + äänite (2018)

Ajankohtaista

- Raamatun kertomuksia -kirjan + äänitteen käyttöönotto
- Psalmikoosteen kääntäminen

**Vienan
kannatusviite 3036**

Mies joka haluaa kansansa tuntevan Jumalan

Podjelskin seurakuntaa. Edessä Anna, Vasili ja tyttärentytär Julia.

Podjelskin kylän komikirjossa tutkitaan ahkerasti Uutta testamenttia, ja uskovat kyselevät raamatunkääntäjiltä, milloin Vanhan testamentin kirjoja saisi luetavaksi. Ahkerin kyselijä on kirkon työstä vetovastuuta kantava Vasili Širjajev. Millainen tämä Jumalaa ja Hänen Sanaansa janoava mies oikein on?

■ Haastattelu: N. Gabova
Kuvat: N. Gabova,
H. Pottonen/RKI

Vasili, miten sinusta tuli uskova?

Tammikuun 23. päivänä vuonna 2011 polvistuin yhdessä vaimoni Annan kanssa evankelista Olgan luona Storoževskin kylässä. Itkimme syntejämme ja luovutimme itsemme Herralle. Silloin, kello viisi aamulla, oli uudestisyntymiseni hetki. Vapautuaksemme päihderiippuvuudesta olimme tulleet Storoževskiin luottaen siihen, että Olga voisi auttaa meitä. Emme enää jaksaneet elää entisellä tavalla.

Onko teillä lapsia?

Saimme kolme tytärtä: Tanja, vanhin, asuu Serbiassa. Nuorin, Veronika, on ollut kristillisillä leireillä. Keskimmäinen, Jelena, tuli iloiten uskoon ja kastettiin. Mutta hän menehtyi 27-vuotiaana. Vaimoni kanssa huolehdimme hänen kolmesta lapsestaan. Julia on kymmenen, Nastja kahdeksan ja Sonja viiden vuoden ikäinen. Luemme heidän kanssaan

Raamattua ja käymme yhdessä kirkossa.

Podjelskin komikirkon rakennusvaiheita. Kirkon rakentamiseen osallistuivat niin pienet kuin isotkin.

Miten seurakunta syntyi Podjelskiin?

Sykytyvkarin Komikirkolla oli yhteyksiä kyläämme, ja jo ennen Annaa ja minua jotkut alko-holistit olivat tulleet uskoon ja ottaneet kasteen. Meidän kääntymisemme jälkeen äitini ja muita kyläläisiä tuli uskoon. Kokoonnuimme rukoilemaan ja aloimme kertoa uskostamme Jumalaan kaikille, jotka halusivat kuulla. Tuimme toinen toistamme ja tutkimme Jumalan sanaa. Sykytyvkarista käytiin vahvistamassa meitä, jopa suomalaiset ystävät kuten Veikko, Jouko, Antti ja Pekka vierailivat luonamme. Elämä muuttui sitä mukaa kun usko vahvistui: rempallaan olleet kotimme alkoivat kohentua.

Seurakunnallanne on uusi kirkko, joka avattiin 28.4.2019. Mistä tuli ajatus kirkon rakentamisesta?

Kävimme kokouksissa Sykytyvkarissa sekä Vomyynissa ja Storoževskissa. Kaikilla ei kuitenkaan ollut varaa bussilippuihin ja jotkut joutuivat jäämään kotiin pienten lastensa kanssa. Asia painoi mieltäni ja kun aloin kysellä siitä Herralta, nousi toive rakentaa rukoushuone, jossa voisimme kokoontua. Kaikki eivät ensin ymmärtäneet minua, monen mielestä hanke oli mahdoton. Herra kuitenkin järjesti niin, että saimme purettavaksi määrätyn talon, jonka tilalle voisi rakentaa kokouspaikan. Ensin pidimme purku- ja siivoustalkoot ja ryhdyimme sitten yksimielisesti rakentamaan. Talkooväkeä saimme omasta ja Kerosin kylästä sekä Sykytyvkarista.

Millaisin mieltein vietit kirkon- ne avajaisjuhlaa?

On ollut huolta ja ahdistustakin, mutta silti sisäinen ilo ja kiitollisuus täyttää mielen. Ymmärrän,

että tämä on meille armosta annettu Herran suuri lahja ja että meille on uskottu vastuu tästä talosta, kirkostamme. Toiveeni on, että tässä rukoushuoneessa sielut pelastuisivat, ihmiset vapautuisivat riippuvuuksista ja monen usko vahvistuisi.

Mitä omakielinen Jumalan sana merkitsee sinulle?

Olen kiitollinen siitä, että saan lukea Raamatun sanaa komiksi. Omalla kielellä Jumalan äänen kuulee selvästi. Kun luin Roomalaiskirjetä komiksi, epäilykseni Jumalaa kohtaan katosivat.

Mitä toivot seurakunnallesi ja komikansalle?

Ennen muuta, että me uskovat eläisimme Jumalan sanan mukaan toinen toistamme tukien ja rakastaen. Ja että kansani ottaisi vastaan Jumalan sanan. Efesolaiskirjeen luvun 1 jaetta 17 mukailen sanon: ”Antakoon Herra kansalleni viisauden ja ymmärryksen hengen, niin että se oppisi tuntemaan Jumalan, joka antaa syntimme anteeksi ja joka ympäröi meitä armollaan.”

Julkaistu

- Uusi testamentti (2008) + äänite (2014)
- Psalmit (2011)
- Joonan kirja (2016)
- Sananlaskujen kirja (2017)

Ajankohtaista

- VT:n tekstien tarkistaminen

Komin kannatusviite 3052

Marinkielisen Uuden testamentin puhelinsovellus – vastaus nykyajan digihaasteeseen

■ Teksti ja kuva: Anatoli Fadejev/RKI

Baškortostanissa asuva mari Anatoli Fadejev osallistui viime vuoden toukokuussa Pietarissa järjestettyyn koulutukseen ja sai siellä eväitä Raamatun tekstien käyttöön internetissä. Hän ei pantannut oppimaansa vaan hyödynsi sitä kohta kurssin jälkeen. ”Kiitos Herralle! Nyt meillä on puhelinsovellus marinkielisestä Uudesta testamentista!” hän tiedotti syyskuussa.

Maallisen toimensa ohella Anatoli Fadejev on ahkera evankelista. Julistustyössä hän näkee äidinkielen merkityksen. ”Omalla kielellä kuultu tai luettu koskettaa ihmistä. Siinä on kuin kodin ääni. Ennen kuin tulin Herran luo, tutkin kolme vuotta Raamattua”, kertoo Anatoli. ”Alusta lähtien olen halunnut omistaa marinkielisen Raamatun.”

Anatolin lisäksi Hyvä Sano-ma on tavoittanut muitakin Baškortostanissa eläviä mareja.

”Marinkielinen Uusi testamentti on meille rakas, se innostaa meitä, se vetää lukemaan Jumalan sanaa”, Anatoli sanoo. ”Joitakin kohtia emme ymmärtäneet venäjäksi, mutta omalla kielellä Sana avautuu. Odotamme kovasti koko Raamatun valmistumista mariksi. On hyvä asia, että internetin kautta Sanaa saadaan vietyä mareille, missä ikinä he asuvatkin.”

Julkaistu

- Uusi testamentti (2007)
- 1. Mooseksen kirja (2014, 2017)

Ajankohtaista

- VT:n profeettakirjojen käännösten tarkistus
- Johanneksen evankeliumin erillispainoksen käyttöönotto

Marin kannatusviite 3078

Iloa omasta kielestä

■ Teksti: Anita Laakso
Kuva: M. Kaatrasalo/RKI

Viime vuonna Kotkatjärven kylän koulussa Aunuksen Karjalassa järjestettiin kirjoitus- ja piirustuskilpailu, johon osallistuivat kaikki koulun luokat 1–11. Lapset kirjoittivat valitsemistaan aiheista karjalaksi, myös piirustusaiheen kukin oppilas sai päättää itse. Parhaat tuotokset koottiin kirjaksi, joka sai nimekseen *Elä ainos, Kotkatjärvi (Elä aina, Kotkatjärvi)*. Sen julkistamisjuhlaa vietettiin Kotkatjärven koulussa 21. toukokuuta 2019. Oppilaiden kirjoitelmien ja piirrosten lisäksi kirjassa on koulun opettajien kirjoituksia ja raamatunkääntäjä Zinaida Dubininan runoja. Kirja on aunuksenkarjalan- eli livvinkielinen.

KOTKATJÄRVI on Zinaida Dubininan kotikylä, jonka koulussa hän opetti karjalan kieltä ja kansanperinnettä eläkkeelle siirtymiseensä asti. Opettajan toimensa ohella ja myös sen jälkeen hän on ollut mukana raamatunkäännöstyössä. Hän on kääntänyt aunuksenkarjalaksi Lastenraamatun, Uuden testamentin ja Vanhan testamentin kirjoja: Psalmit, Ensimmäisen Mooseksen kirjan, Jesajan, Sananlaskut, Joonan kirjan sekä julkaisua odottavan Ruutin kirjan. *Elä ainos, Kotkatjärvi* -kirjassakaan ei raamatunkäännöstyötä ole unohdettu. Kirjoituksessaan *Mustelu* opettaja **Marija Pelešenko** tuo esille Raamatun merkityksen karjalaisille: ”Myö saimmo Biblien omal livvin kielel. Kotkatjärviläzed ollah hyväs mieles, gu voijah nygöi lugie Bibliedý omal livvin kielel da kai ellendetäh.”

Zinaida Dubinina tunnetaan paitsi raamatunkääntäjänä, myös Kalevalan livvintäjänä sekä runojen ja laulujen tekijänä. Raamatun kääntämisestä on kuitenkin tullut Kotkatjärven kylän yhteinen asia. Käännöstiimi, **Sinikka Saari, Inka Pekkanen** ja Zinaida Dubinina, on vuosien mittaan koonnut lukijapalautetta Kotkatjärven kodeissa ja koulun opettajat ovat olleet mukana monissa termineuvotteluissa ja muun muassa Lastenraamatun lopputarkistuksissa.

Valmisteilla olevaan livvinkieliseen Ruutin kirjaan odotetaan kuvitusta karjalaisilta lapsilta.

Julkaistu

- Uusi testamentti (2003)
- Psalmit (2006)
- 1. Mooseksen kirja (2010)
- Joonan kirja (2012)
- Sananlaskujen kirja (2014)
- Jesajan kirja (2015)

Ajankohtaista

- Ruutin kirjan julkaisu
- Livvin (aunuksenkarjalan) kannatusviite 3023**

Sydämen kielellä

Nadežda Gabova:

**”Kun rukoilen
elämäni tärkeimmän rukouksen,
haluan tehdä sen omalla
äidinkielelläni!”**

■ Teksti: Pekka Ylenius
Raamatunkäännösinstituutti
ry:n hallituksen jäsen
Lähetyspastori

**”Sydämen uskolla tullaan
vanhurskaaksi ja suun tun-
nustuksella pelastutaan.
Usko tulee kuulemisesta,
mutta kuuleminen Kristuksen
sanan kautta. Mutta kuin-
ka he voivat uskoa siihen,
josta eivät ole kuulleet?”
Room.10:10,17,14. Ilman
Jumalan elävää Sanaa ei
kukaan voi pelastua ja oppia
tuntemaan ainoaa Pelastajaa,
Jeesusta.**

Komikääntäjä Nadežda
Gabova
Kuva: IBT Stockholm/RKI

Kieli on avain kulttuuriin ja sen ihmisten ymmärtämiseen ja tavoittamiseen. Maailmassa on 16 700* kansanryhmää, joilla jokaisella on oma kulttuurinsa ja kielensä. Me suomalaiset olemme etuoikeutettuja, koska saimme Raamatun omalla äidinkielellämme jo 377 vuotta sitten. Monilta kansoilta se vielä puuttuu, myös monelta sukulaiskansaltamme. Jumala sovitti Kristuksessa koko maailman, sen kaikki pienimmätkin kansat, ja siksi kaikilla kansoilla on oikeus kuulua evankeliumi omalla kielellään ja päästä mukaan voiton juhlaan, jossa kaikilla kielillä ylistetään Karitsaa pelastuksesta.

ÄIDINKIELI ON AVAIN IHMISTEN SYDÄMEEN. Sukulaiskansamme kutsuvatkin sitä sydämen kieleksi. Kun komi **Nadežda Gabova** tuli ensimmäisen kerran hengelliseen kokoukseen, hän kuuli komiksi laulun Jumalan rakkaudesta. Se mursi hänen sydämensä. Hän vastasi myönteävästi kutsuun ja tuli esille rukoilemaan syntisen rukouksen. En unohda hänen painokkaita sanojaan, kun aioin rukoilla hänen puolestaan: ”Kun rukoilen elämäni tärkeimmän rukouksen, haluan tehdä sen omalla äidinkielelläni!”

**MORDVASSA ŠAIGOVON
PASTORI IVAN JAKOMAŠKIN**
luki tutun kohdan Johanneksen evankeliumista mokšaksi ja ker-

Mokšalaiset saivat Uuden testamentin v. 2016. Ivan Jakomaškin oikealla.
Kuva: P. Ylenius/RKI

toi kyynelin, kuinka aikaisemmin hän ymmärsi tekstin päällään, mutta nyt sanat menevät sydämeen. Sanat, jotka ovat vieraalla kielellä kuin kuolleita, muuttuvat eläviksi ja tosiksi omalla äidinkielellä. **Jekaterina Doroskina** iloitsi kuullessaan pastorin lukevan tekstiä mokšaksi: ”Kun luin aikaisemmin venäjänkielistä Raamattua, niin en ymmärtänyt kaikkea, eikä se koskettanut”, hän sanoo. ”Nyt mokšaksi tekstin sanoma menee suoraan sydämeen ja antaa voimaa.”

Paras lahja minkä voimme antaa sukulaiskansoille on Jumalan sana heidän omalla kielellään – sydämen kielellä.

Vähemmistökansoina kielisukulaisemme ovat kokeneet kovia kohtaloita. Heille me suomalaiset olemme rakkaita sukulaisia, joihin he luottavat ja tukeutuvat. Siksi kaikki yhteistyö, vierailut ja ennen kaikkea esirukouksemme ovat heille ensiarvoisen tärkeitä ja voimaa antavia.

*Lähde: Living Springs international 2010

Raamatunkääntäjän mietteitä Joonan kirjan äärellä

Joonan ja Ruutin kirjat on äskettäin käännetty vepsäksi; niistä Joonan kirjaa valmistellaan painettavaksi tänä vuonna. Tekstit on kääntänyt Nina Zaitseva, jonka kääntämiä ovat myös aikaisemmin vepsäksi julkaistut raamatunkirjat. Häntä haastatteli Anita Laakso.

Nina, miten luonnehtisit Joonan kirjaa?

Mielestäni se on teksti, josta voi oppia paljon. Siinä on elämänohjeita kaikenikäisille. Se on jännittävä, kiehtova tarina, jota lukemisen kerran aloitettuaan ei voi laskea kädestään. Mutta ennen kaikkea se on totta, ja siinä on kuva ylönousemuksesta. Jeesus itse sanoi: ”Niin kuin profeetta Joona oli meripeudon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä.” (Matt. 12:40)

Millaista oli kääntää tätä tekstiä?

Toden sanoakseni, teksti yllätti minut. Ajattelin tuntevani hyvin Joonan kirjan, sillä olin lukenut sen venäjäksi useita kertoja. Kääntäessäni sitä vepsäksi siitä löytyi kuitenkin monia näkökohtia, jotka olivat jääneet minulta huomaamatta. Uskon sen johtuvan siitä, että omalla kielellä sanoma yksinkertaisesti avautuu paljon syvemmin kuin millään muulla kielellä.

**Mitkä asiat sinua siinä eniten puhut-
telivat?**

Ensinnä se, että ihmisen tulisi kuunnella Jumalan ääntä ja totella Häntä. Ja sitten ihmettelin Jumalan viisautta, kärsivällisyyttä ja armollisuutta. Hän ei hylännyt Joonaa, vaikka tämä oli tottelematon.

Eikö se puhu siitä, että Hän ei jätä meitäkään, kun vain aina käännyimme Hänen puoleensa virheittemmekin jälkeen? Teksti puhuu myös anteeksiantosta – Jumala armahti niniveläisiä, kun he tekivät parannuksen. Hän antoi heille anteeksi, ja siksi myös meillä tulisi olla sääliväinen asenne lähimmäisiämme kohtaan. Ja tekstin loppu, missä Jumala opettaa Joonaa risiinkasvin avulla, on todella koskettava. Teksti kertoo siitä, miten hyvä ja sääliväinen Jumala on luotujaan kohtaan ja miten paljon Hän meitä rakastaa.

Miten kirja saadaan vepsäläisten käyttöön?

Sitä toimitetaan sekä kouluihin että koulukirjastoihin. Tietenkin kirja tulee myös yleisiin kirjastoihin, ja sitä on saatavilla eri vepsäläistapahtumien yhteydessä. Niin, mielestäni kaikkien tulisi tuntea Joonan kirja, mutta sen opetus on erityisen tärkeä lapsille ja nuorille.

Julkaistu

- Uusi testamentti (2006)
- Psalmi (2012)
- Sananlaskujen kirja (2016)

Ajankohtaista

- Joonan kirjan julkaisu
- Ruutin kirjan tarkistaminen

**Vepsän
kannatusviite 3133**

Vepsä

Psalmia käännetään hantiksi

■ Teksti: Juhani Makkonen

Käännöstarkistaja Juhani tarkistaa hantiksi käännettyjä psalmitekstejä. Psalmista käännetään valikoima, jollaista uskovat hantit ovat toivoneet käyttöönsä.

Psalmeissa kuvataan, kuinka ihminen voi olla useinkin ahdistunut, neuvoton ja peloissaan. Silti hän saa olla vakuuttunut, että Jumala on voimakkaasti läsnä kaikenlaisten tuntemusten ja tilanteiden keskellä. Ihminen saa turvallisesti vuodattaa koko sydämensä Jumalalle, ja Hänen apunsa on jo valmiina.

Kaikissa kansoissa, joissa on nuoria kristittyjä, rukoilemaan oppiminen ja omakohtaisen rukouselämän tukeminen on tärkeää. Siperialaisten sukulaistemme hantien elämäntavassa pakanuus on edelleen tuoreessa muistissa, ja osalla heistä on vielä paljon pakanallisia uskomuksia ja pelkoja. Niinpä uusilla uskovilla saattaa olla epävarmuutta siitä, missä ja miten voi rukoilla. Voiko Jumalaa rukoilla esimerkiksi metsässä, jossa erilaisten luonnonhenkien on ajateltu majailevan.

Psalmi antavat myös sanoja Jumalan kiittämiseen ja ylistämiseen. Ja paljon voimakkaita vakuutuksia Jumalan luotettavuudesta ja halusta suojella omiaan. Jumala kuvataan Isänä, joka on rakastava ja armollinen lapsiaan kohtaan. Tätä vakuutus-

ta tarvitsevat monet pienet kansat ja yksityiset uskovat, jotka ovat epävarmoja arvostaan ja Jumalan todellisesta läsnäolosta.

”Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä, iäti kestää hänen armonsa. Julistakaa, te Herran palvelijat: iäti kestää hänen armonsa.” (Ps. 118:1,4)

Kaiken kaikkiaan psalmeissa on runsaasti sitä käytännöllistä ravintoa, millä ihminen voi hoitaa omaa jumalasuhdettaan ja rohkaista seurakuntaa. Rukoilaan, että käännettäviin psalmeihin välittyisi mahdollisimman luonnollisella tavalla se, miten hyvä on kääntänyt Taivaallisen Isän puoleen!

Hantiuskovien rukoushetki. Kuva T. Kärkkäinen/RKI

Julkaistu

- Markus, Luukas, Apostolien teot + äänite, 1. Mooseksen kirja, Joonan kirja (2000–2018)

Ajankohtaista

- Psalmikoosteen kääntäminen
- 1. Mooseksen kirjan äänittäminen. Hantinkielisten äänitteiden toimittaminen kuunneltaviksi internetsivustoilla: esim.
 - www.youversion.com
 - www.bible.is

Hantin kannatusviite 3010

Uutta oppimassa

■ Teksti: Anita Laakso

Koulutustapahtuma Pietarissa. Kuva: SIL/RKI

Viime vuoden toukokuussa Pietarissa järjestettiin koulutustapahtuma, jossa kansallisia raamatunkääntäjiä ohjattiin käyttämään heidän kielellään julkaistuja tekstejä tietokoneohjelmien avulla. Koulutus toteutettiin yhteistyössä SIL (Summer Institute of Linguistics) Internationalin ja Wycliffe Raamatunkääntäjien kanssa. Kansallisten kääntäjien lisäksi kustakin kieliryhmästä mukaan sai kutsua muita Raamatusta ja oman kielensä käytöstä kiinnostuneita. Siitä huolimatta, että kurssin ajankohta osui lukuvuoden päätösvaiheisiin eikä siksi ollut paras ajankohta opiskelijoille ja opettajille, mukaan kursseille pääsi osanottajia kahdeksasta suomalais-ugrilaisesta ryhmästä. Kiinnostus uuden oppimiseen oli suuri. Pietarissa asuva raamatunkääntäjä **Valentina Ivanova** toivoi, että oppia saamassa olisi mahdollisimman monta mansiä. Koska useat eivät työesteiden vuoksi päässeet mukaan, kurssille ilmoitettiin Valentinan lisäksi tunnettu mansin taitaja **Maria Sitnikova** Surgutista.

KURSSILAISIA OPETETTIIN KÄYTTÄMÄÄN MUUN MUASSA BLOOM-NIMISTÄ OHJELMAA, jonka avulla voitiin laatia kuvitettuja vihkosia Raamatun kertomuksista. ”Tietokoneen

käyttö oli tietenkin tuttua kurssille saapuneille, mutta siitä huolimatta uuteen perehtyminen tuntui alussa ainakin joillekin meistä vaikealta”, Valentina myöntää. ”Mutta asiat alkoivat sujua, sillä koulutuksen järjestäjät auttoivat ja neuvoivat meitä kärsivällisesti. Materiaalista suomensukuisilla kieliryhmillä ei ollut puutetta, sillä niille kaikille on käännetty Raamattua. Mansiksin on julkaistu evankeliumit ja Joonan kirja, ja niistä sai valita kertomuksia kuvitettavaksi.

Kaiken kaikkiaan kurssin anti oli erittäin hyvä, ilmapiiri oli lämmin ja kannustava. Ja tarpeellinen kurssi oli, sillä se innostaa julkaisujen tekstien entistä monipuolisempaan käyttöön.”

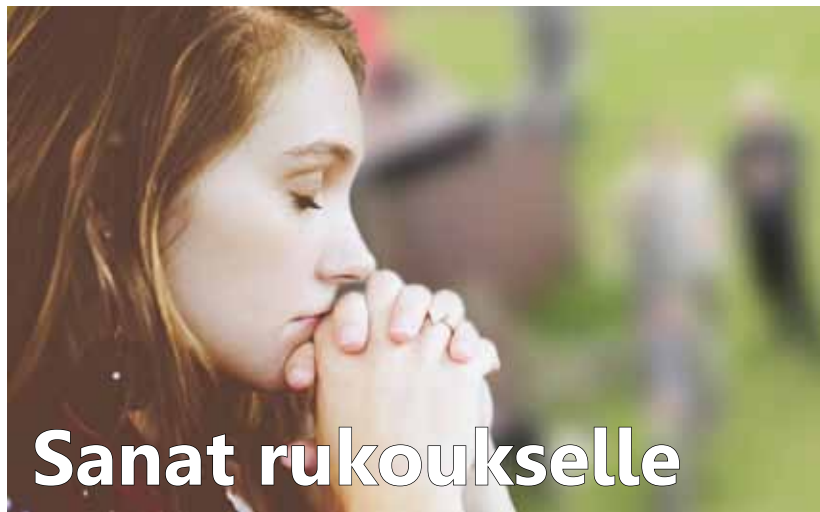
Julkaistu

- Evankeliumit (2000–2014)
- Raamatun kertomuksia -kirja (2003)
- Joonan kirja (2016)

Ajankohtaista

- Kertomuksia lapsille Vanhasta ja Uudesta testamentista -kirjan käännöksen tarkistaminen

Mansin kannatusviite 3065

Sanat rukoukselle

Komipermjakit (94 000) asuvat Permin alueella, Permin Komin piirikunnassa. Omasa piirikunnassaan he ovat enemmistönä. Komipermjakinkielinen puhe kaikuu sekä maalaiskylissä että pääkaupungissa Kudymkarissa, missä myös kaupoissa ja useimmissa virastoissa puhutaan komipermjakkia. Tämän sukukansamme kieli ja kulttuuri ovat vahvasti elossa!

■ Teksti: Anne Kuosmanen

Komipermjakin raamatunkäännösprojekti on nyt tärkeässä vaiheessa: Uusi testamentti on tänä syksynä menossa painoon. Kyseessä on historiallinen tapahtuma, sillä komipermjakeilla ei ole koskaan ennen ollut koko Uutta testamenttia omalla kielellään, ainoastaan osia siitä.

Käännöstyö jatkuu edelleen – nyt on työn alla Psalmien kirja. Komipermjakkien kulttuurissa runot ja laulut ovat tärkeitä: erilaisissa kokoontumisissa ja juhlissa lausutaan mielellään runoja ja lauletaan yhdessä. Tämän vuoksi Psalmien kirja on komipermjakeille erityisen tärkeä.

Käännöstarkistaja **Anne Kuosmanen** kertoo komipermjakkien tarpeesta saada Jumalan sana omalla kielellään: Kun vuonna 2013 aloin työskennellä komipermjakin käännösprojektissa, tapasin kohdealueella kristittyjä komipermjakkia, jotka olivat tulleet tuntemaan Jumalan venä-

jänkielisissä seurakunnissa. Koin heidän kanssaan syvää yhteyttä, rukoilimmekin yhdessä. Järkytys oli kuitenkin suuri, kun tajusin, etteivät komipermjakit osanneet rukoilla omalla kielellään – kaikki rukoilivat venäjäksi.

Kun keskustelin asiasta heidän kanssaan, kävi ilmi, mistä tilanne johtui: komipermjakeilla ei ollut rukouksessa tarvittavaa hengelistä sanastoa. He eivät voineet ”kiittää Jumalan armosta”, koska he eivät tieneet, miten komipermjakiksi sanotaan ”armo”. He eivät voineet siunata toisiaan omalla kielellään, koska eivät tieneet, mitä on ”siunata” komipermjakiksi. He eivät voineet rukoilla Jumalalta ihmeitä, koska käännöstä käsitteelle ”ihme” ei heidän kielestään ollut vielä löydetty. Uskovat eivät osanneet pyytää Jumalalta ”lohtua” tai ”toivoa”, koska nämäkin sanat olivat pitkinä neuvostovuosina unohtuneet.

Kuunnellessani venäjäksi rukoi-levia komipermjakkia, tunsin sisimmässäni syvää kipua heidän puolestaan. Ihminen ilmaisee syvimmit tarpeensa ja tunteensa aina omalla äidinkielellään, mutta komipermjakeilta puuttuivat sanat rukouksensa ilmaisemiseen. Tämä kipu komipermjakkien tilanteesta on ollut minulle tärkeä motivaatio käännöstyössä. Kun raamatunkäännösprojekti etenee ja raamatullista sanastoa luodaan, luodaan samalla sanat rukoukselle – yhteydelle elävän Jumalan kanssa.

Komipermjakkia kyläkokouksessa Permin alueella.
Kuva: K. Puukki/RKI

Nyt tilanne on jo muuttunut. Yhteisissä rukoushetkissä olen saanut kuulla komipermjakkien ylistävän Jumalaa ja rukoilevan omalla kielellään. Kun Uuden testamentin tekstejä on luettu uskovien kanssa, he ovat samalla saaneet sanoja, joilla voivat rukoilla. Sydämen yhteys Jumalan kanssa on nyt avautumassa komipermjakeille heidän omalla kielellään!”

Julkaistu

- Evankeliumit (1996–2007)
- Apostolien teot (2009)

Ajankohtaista

- Uuden testamentin julkaisu
- Psalmien kirjan kääntäminen

**Komipermjakin
kannatusviite 3049**

Äidinkielen päivä Pazjolgon kylässä Penzan alueella

■ Teksti: Mirjam Makkonen/RKI

Penzan alueen Pazjolgon kylässä vietettiin äidinkielen päivää 20. huhtikuuta 2019. Kylä on ersäläinen, mutta juhlaan tuli myös mokšalaisia lapsia opettajansa kanssa viereisestä Kiževatovan kylästä. Juhlassa kuultiin lasten lukemiskilpailu, musiikkia ja puheita. Ersäläinen raamatunkääntäjä **Tamara Bargova** kertoi Raamatusta ja sen kääntämisestä. Myöhemmin hän kirjoitti juhlasta artikkelin *Erzän Pravda* -lehteen.

Pazjolgon tapahtumassa oli esillä Uusia testamentteja sekä ersäksi että mokšaksi, ja juhlan päätteeksi molempien kylien asukkaat saivat lahjaksi kirjan omalla kielellään.

Äidinkielen päivän juhlintaa Pazjolgon kylässä. Kuvat T. Bargova/RKI

Julkaistu

- Uusi testamentti (2006) + äänite (2018)
- Psalmi (2011)

Ajankohtaista

- VT:n kirjojen tarkistaminen
- Ruutin, Sananlaskujen, Saarnaajan, Laulujen laulun ja Joonan kirjan julkaisu

Ersän kannatusviite 3094

”Kuinka emme kiittäisi Herraa, joka on lahjoittanut meille Raamatun omalla kielellämme!”

■ Teksti: Mihail Atamanov/RKI
Käännös udmurtista: Marja Kartano

Helsingissä vietettiin viime lokakuun 13. ja 14. päivänä kiitosjuhlaa kymmenelle suomalais-ugrilaiselle kielelle käännetyn Uuden testamentin ja udmurtinkielisen koko Raamatun valmistumisen johdosta. Juhlilla udmurtinkielisen Raamatun kääntäjä, kielitieteen tohtori, yli diakoni Mihail Atamanov, kertoi käännöstyöstä ja omakielisen Sanan merkityksestä. Alla otteita isä Mihailin juhlien aikana pitämistä puheista.

RAKKAAT VELJET JA SISARET! Minulla on kädessäni udmurtikansan arvokkain hengellinen rikkaus: Raamattu. Se ilmestyi udmurtiksi vuonna 2013 – viisi vuotta sitten. Kirjan julkistamisjuhlaa vietettiin Iževskissä kansallisteatterissa, ja väkeä oli niin paljon, että kaikki eivät mahtuneet sisälle. Uusi testamentti udmurtiksi julkaistiin vuonna 1997. Suuri kiitoksen aihe on se, että udmurttikristityt ovat iloitteet vastaan nämä kirjat.

Kiitän Herraa Jumalaa ensinnäkin siitä, että Hän sallii minun ryhtyä kääntämään Raamattua äidinkielelleni udmurtiksi. Toiseksi, Hän soi minun työskennellä Helsingin ja Tukholman Raamatunkäännösinstituutin kanssa. On suuri

Mihail Atamanov ja Marja Kartano Helsingissä lokakuussa 2018.
Kuva: P. Haavisto/RKI

ilo, että Herra antoi udmurtin käännöstarkistajaksi **Marja Kartanon** – syvästi uskovaisen kristityn, sävyisän, kärsivällisen ja ahkeran ihmisen, jossa Kristus on saanut vaikuttaa. Koko Raamatun käännös- ja julkaisutyön parissa työskentelimme Marjan kanssa 25 vuotta.

Monet kysyvät Raamatun kääntämisestä ja sanovat: ”Sehän on ihan hirvittävä urakka. Kuinka Raamatun voi kääntää?” Selaisille ihmisille vastaan: ”Se ei ole hirvittävä urakka, vaan pyhä tehtävä. Kun Jumala antaa siunauksensa, on mahdollista siirtää paikaltaan vuorikin ja on mahdollista kääntää Raamattu.” Tähän pyhään työhön minut siunasi Hänen Pyhyytensä

Patriarkka Aleksei II. Se oli suuri ilo ja valtava apu.

On ilman muuta selvää, että Raamatun kääntäminen ei ole helppo tehtävä. Kaikin keinoin ja kaikin voimin paholainen taistelee Raamatun kääntämistä ja kansan pariin levittämistä vastaan. Se pelottelee ja uhkailee. Maailman loppuun asti jatkuvat tällaiset taistelut. Tietäisittepä, kuinka paljon vastuksia ja vaikeuksia olen käynyt läpi 25 vuotta käännöstyön parissa uurastaessani. Joka kirjan ilmestyessä on ollut monenlaisia koettelemuksia, sairaalassakin olen ollut paljon. Mutta rakkaat ystäväni, en lainkaan sure sitä, että Raamattua ja Rukouskirjoja kääntäessäni olen kohdannut vastoinkäymisiä.

Olen loputtoman kiitollinen Herralle Jumalalle siitä, että Hän on antanut udmurttikansalle mahdollisuuden lukea kirjoista kaikkein suurinta – Raamattua – ymmärrettävällä äidinkielellä. Ja lisäksi: Raamatun kautta udmurtit ovat päässeet maailmanlaajuisen kristillisen kulttuurin piiriin.

On suuriarvoisen hyvä asia omistaa omakielinen Raamattu: hengellisen elämän elpymisen ohella se antaa mahdollisuuden kehittää ja säilyttää äidinkieltä. Nyt käytämme näitä valmistuneita käännöksiä kirkoissamme. Koko liturgia sekä ilt- että aamupalvelukset, samoin kirkko-veisut, on käännetty udmurtiksi.”

Udmurtit ovat viides kansa Venäjällä – venäläisten, tšuvassien, tuvalaisten ja tšetšeenien jälkeen – joka on saanut omakielisen Raamatun. Kun Raamatun deuterokanoninen osa eli apokryfikirjat julkaistiin udmurtiksi vuonna 2016, udmurteista tuli ensimmäinen ei-slaavilainen kansa Venäjällä, joka sai Venäjän ortodoksikirkon kanonisoiman koko Raamatun omalla äidinkielellään.

Julkaistu

- Raamattu (2013) + äänite (2015)
- VT:n apokryfiset eli deuterokanoniset kirjat (2016)

Ajankohtaista

- Raamatun käyttöä tukevan materiaalin julkaisu

Udmurtin kannatusviite 3117

Tervehdys vuorimareilta

■ Teksti: RKI/Käännös vuorimarista: Tiina Ollikainen

Viime syksynä Helsingissä vietetyssä kiitosjuhlassa mukana oli useita kansallisia kääntäjiä. Vuorimarinkielisen Uuden testamentin kääntäjä **Nadežda Fedosejeva**, joka samaan aikaan sattuneen virkamatkansa vuoksi ei päässyt Suomeen, lähetti videotervehdyksen:

”Rakkaat ystävät!

Onnittelten teitä koko sydämestäni tämän juhlapäivän johdosta sekä omasta puolestani että Marin metropoliittakunnan yhteydessä toimivan raamatunkäännöskomitean nimissä. Vuorimarit voivat nyt lukea Uutta testamenttia omalla äidinkielellään, vuorimariksi. Olemme tästä erittäin iloisia, sillä kansa on näin saanut erinomaisen mahdollisuuden perehtyä Jumalan sanaan. Toivon, että tämä hyvä yhteinen työme saa Jumalan avulla jatkua ja kehittyä myös tulevaisuudessa. Kiitos!”

Nadežda Fedosejeva, filol.kand., on Marissa toimivan Marin kielen, kirjallisuuden ja historian tutkimuslaitoksen kirjallisuusosaston johtaja sekä Marin metropoliittakunnan raamatunkäännöskomitean jäsen.

Nadežda Fedosejeva
Kuva: H. Pottonen/RKI

Julkaistu

- Uusi testamentti (2014)
- Raamatun kertomuksia -kirja (2017)

Ajankohtaista

- Joonan kirjan ja Sananlaskujen kääntäminen

Vuorimarin kannatusviite 3081

Brane Kalčević ja Raamatunkäännösinstituutin perustaja Borislav Arapović

Raamatunkäännöstyötä Venäjän vähemmistökielille jo yli 45 vuotta

■ Teksti: Brane Kalčević
Toiminnanjohtaja
Raamatunkäännösinstituutti, Tukholma

Raamatunkäännösinstituutti perustettiin Tukholmassa vuonna 1973. Sen tavoite oli Raamatun kääntäminen 128 ei-slaavilaiselle kielelle silloisessa Neuvostoliitossa: mm. turkinsukuisille, suomalais-ugrilaisille, mongolialaisille ja kaukasialaisille kielille.

Vaikka Neuvostoliitossa olivat maailman suurimmat kielet, joille ei käännetty Raamattua, kukaan ei tehnyt maassa käännöstyötä. Muualla maailmassa saattoivat järjestöt työskennellä vapaasti raamatunkäännösten parissa, mutta se ei ollut mahdollista Neuvostoliitossa. Näin kirjoitti **Ingemar Martinson**, Slaviska

Mission -järjestön johtaja, siitä, kuinka Raamatunkäännösinstituutti aloitti työnsä:

”Näin projektin syntyvän. Ensimmäinen huuto oli hätähuuto. Kaikkien Neuvostoliiton unohdettujen, piilossa olevien kansojen ja kansojen jäännösten löytäminen merkitsi kutsua Raamatunkäännösinstituutille. Venäläisen *Literaturnaja Gazeta* -lehden 1. heinäkuuta 1992 ilmestyneessä numerossa toimittaja ilmaisi asian näin: ”Kun katsomme ajassa taaksepäin, alamme ymmärtää, että se, mitä tapahtui Instituutin kautta, on ehkä tärkeintä, mitä tällä alueella on tapahtunut, aina siitä lähtien, kun Kyrillos ja Metodius

yli tuhat vuotta sitten antoivat Venäjälle sekä kirjakielen että Raamatun.”

Avainsanoman (nyk. Avainmedia) entinen johtaja Jouko Rajala muistelee, kuinka Instituutti perustettiin ja miten se aloitti työnsä: ”Perustaessaan vuonna 1973 Tukholman Raamatunkäännösinstituutin **Borislav Arapović** antoi Euroopan kristityille todellisen haasteen. Instituutti toimi tehokkaasti Neuvostoliiton vähemmistökansojen puolestapuhujana levittäessään tietoutta näiden raamattutarpeesta. Borislavin työnäky oli saada Jumalan Sanaa kaikille kansoille, joilla ei sitä ollut. Suomessa Avainsanoma otti rohkeasti vastaan viestikapu-

lan ja alkoi lehdessään kirjoittaa ei-slaavilaisten kansojen sanantarpeesta. Erityisesti kielisukulaistemme asia herätti Suomessa vastakaikua ja johti siihen, että Raamatunkäännösinstituutin suomalais-ugrilainen osasto perustettiin vuonna 1983 Helsinkiin Avainsanoman tuella.”

Vuosien mittaan Instituuttiin perustettiin uusia osastoja, ensin Suomessa (1983) sitten Yhdysvalloissa, Venäjällä, Englannissa ja Kanadassa. Nykyään ne ovat kaikki itsenäisiä yksiköitä. Suomalais-ugrilaisen kielten osalta käännöstyötä ja painatusta hoitaa Raamatunkäännösinstituutti Suomessa ja muiden kielten osalta Raamatunkäännösinstituutti Venäjällä. Instituutti Ruotsissa tukee nyt näitä kahta sekä kääntää ja painattaa Lastenraamattuja eri kielille.

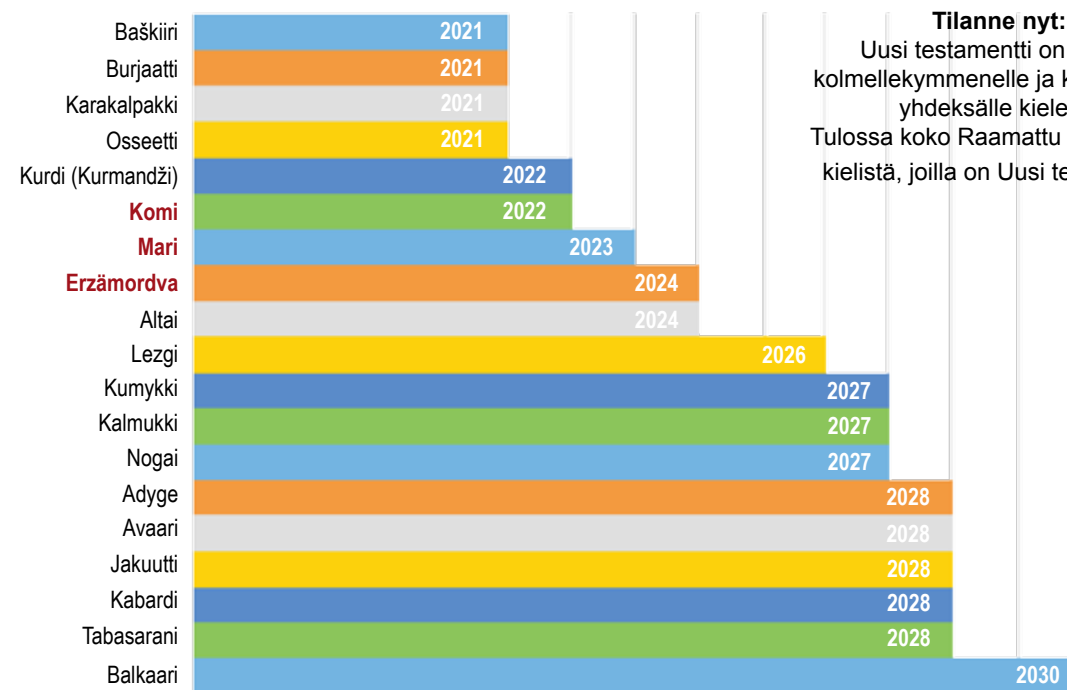
Tänään, 46 vuotta myöhemmin, voidaan todeta:
1) Neuvostoliittoa ei ole enää olemassa.

- 2) Uusi testamentti on käännetty kolmellekymmenelle ja koko Raamattu yhdeksälle kielelle.
- 3) Lisäksi kolmekymmentäkolme kieltä on saanut ainakin yhden raamatunosan.
- 4) Instituutin Lastenraamattu on painettu 49 kielellä.
- 5) Raamattuja, Uusia testamentteja ja raamatunomia on painettu 4,5 miljoonaa ja Lastenraamattuja 9 miljoonaa kappaletta.
- 6) Työ ei ole vielä loppuun suoritettu.

Alla yleiskatsaus, joka havainnollistaa, miten työ jatkuu. Yhdeksällätoista niistä kielistä, joilla on Uusi testamentti, tulee koko Raamattu, joillakin pian, osalla noin kymmenen vuoden kuluttua.

On vaikea antaa tarkkoja valmistumisaikoja, sillä asiat voivat muuttua matkan varrella, mutta näin näemme tilanteen tänään.

Tässä kaaviossa näkyy kuitenkin vain osa Instituutin työstä: Käännöksiä on käynnissä

kolmellekymmenellä muullakin kielellä. Edellä esitetyn lisäksi käännetään raamatunomia, osalle kielistä tulee myöhemmin Uusi testamentti, mahdollisesti koko Raamattu, käännetään Lastenraamattuja, tehdään äänikirjoja, puhelinsovelluksia jne. – jotta Jumalan Sanaa olisi saatavilla mahdollisimman monella kielellä.

Alkuperäinen näkymme on toteutumassa – yhä useammat kansat tavoitetaan Jumalan Sanalla!

Kominainen ja Psalmien kirja
Kuva: A. Kuosmanen/RKI

Tilanne nyt:
Uusi testamentti on käännetty kolmellekymmenelle ja koko Raamattu yhdeksälle kielelle. Tulossa koko Raamattu 19:llä niistä kielistä, joilla on Uusi testamentti.

Raamatun sanaa Venäjän suomensukuisille kansoille

Historiasta nykypäivään

Raamatunkäännösinstituutti (RKI) aloitti vuonna 1973 Tukholmassa uudelleenpainatus- ja käännöstyön Venäjän vähemmistökielten parissa. RKI:n Helsingin osasto perustettiin vuonna 1983 koordinoimaan kahdentoista suomensukuisen kielen käännöshankkeita. Se tekee yhteistyötä Yhtyneitten Raamattuseurojen, Wycliffe Raamatunkääntäjien, paikallisten seurakuntien, eri kirkkojen ja tieteellisten laitosten kanssa. Varat käännöstyöhön saadaan yksityishenkilöiltä, seurakunnilta, Suomen Pipliaseuralta, Avainmedialta ja muilta lähetysjärjestöiltä.

Uusi testamentti ersäksi julkaistiin v. 2006
Kuva: T. Järvi/RKI

Julkaisutilanne

RKI on julkaissut Uuden testamentin yhdeksällä kielellä – udmurtiksi, livviksi (aunuksenkarjalaksi), ersämordvaksi, vepsäksi, mariksi, komiksi, vienankarjalaksi, vuorimariksi, mokšamordvaksi – ja koko Raamatun udmurtiksi. Uusi testamentti komipermjakiksi painetaan tänä vuonna. Raamatunosia ja lastenkirjoja on julkaistu kahdellatoista suomensukuisella kielellä. Yhdeksässä kieliryhmässä (komi, livvi, ersä, mokša, mari, vuorimari, vepsä, hanti ja vienankarjala) työ on edennyt Vanhan testamentin teksteihin. Myös äänitteitä on julkaistu edellä mainituilla kielillä.

Tavoitteet

RKI:n tavoitteena on Raamatun valmistuminen udmurtin lisäksi ersämordvaksi, mariksi ja komiksi, Vanhan testamentin osien saaminen niille kielille, joilla on Uusi testamentti sekä yksittäisten raamatunkirjojen ja lastenmateriaalin julkaiseminen hantiksi ja mansiksi. Tavoitteena on myös uusintapainosten ottaminen tarvittaessa, Raamatun tekstien äänittäminen ja nettisovellusten julkaiseminen kaikilla kahdellatoista kielellä.

Käännöstyön tavoitteet

Raamatunkäännöstyö sukukansojemme parissa kantaa hyvää hedelmää. On tärkeää, että tämä työ voi jatkua. Kielisukulaistemme tarvitsevat Raamatun sanaa omalla äidinkielellään.

Voit olla mukana esirukouksin ja tekemällä lahjoituksen haluamallesi projektille. Lahjoitusviitteet löytyvät lehden artikkelien lopusta.

Tilinumero: Nordea FI77 2065 1800 0179 11

Kiitos tuestasi!

Rakenna kanssamme kielisukulaistemme huomispäivää!

Raamatunkäännösinstituutti ry
Kotipaikka: Helsinki

Raamatunkäännösinstituutti ry:n päämääränä on Raamatun ja sen osien kääntäminen ja julkaiseminen Venäjän alueen suomensukuisille kielille. RKI jakaa ilmaiseksi tai myy omakustannushintaan

julkaisemaansa kirjallisuutta ja äänitteitä. Käännöshankkeissa työskentelee sopimusperustein 10 käännöstarkistajaa ja 29 kansallista kääntäjää.

Hallinto-, tuotanto- ja toimistotehtävissä on käännöstyötä koordinoivan toimin-

nanjohtajan lisäksi yksi kokopäiväinen ja kaksi osa-aikaista työntekijää.

Hallitus: Heikki Jäntti (pj.), Mikko Sivonen (vpj.), Kaisa Franzén, Anna-Liisa Kaatrasalo, Miina Makkonen, Harri Pottonen ja Pekka Ylenius.